

Žaloba pro zmatečnost

Podání učiněné písemně a podání provedené v elektronické podobě, opatřené uznávaným elektronickým podpisem, mají bez dalšího procesní účinky, jakmile byla doručena nebo jinak došla soudu. Stejně účinky jako elektronické podání opatřené uznávaným elektronickým podpisem má elektronické podání učiněné prostřednictvím datové schránky (§ 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), lze-li nepochybně stanovit, kdo (která osoba) takové podání učinil. Podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě, které není opatřeno uznávaným elektronickým podpisem a které obsahuje návrh ve věci samé (žalobu, zpětvzetí žaloby, změnu žaloby, odvolání, dovolání apod.), musí být – má-li mít sledované procesní účinky – doplněno ve lhůtě tří dnů písemným podáním (jde-li o telegrafické podání), předložením jeho originálu nebo písemného podání shodného znění (jde-li o podání učiněné telefaxem) anebo předložením písemného podání shodného znění (jedná-li se o podání v elektronické podobě, které není opatřeno uznávaným elektronickým podpisem); potřebné doplnění podání lze také provést podáním v elektronické podobě opatřeným uznávaným elektronickým podpisem nebo učiněným prostřednictvím datové schránky. Lhůta tří dnů je zákonnou procesní lhůtou a nelze ji prodloužit; k dodržení lhůty postačí, je-li doplnění podáno poslední den lhůty u provozovatele poštovních služeb nebo odevzdáno jinému orgánu, který má povinnost je doručit. Je-li podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu v této lhůtě stanoveným způsobem doplněno, nastávají jeho účinky okamžikem, kdy došlo soudu (nikoli tedy až okamžikem jeho doplnění). Případná procesní lhůta k podání je proto zachována, jestliže podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu a doplněné stanoveným způsobem ve lhůtě tří dnů došlo soudu nejpozději posledního dne procesní lhůty stanovené k podání, aniž by bylo významné, že doplnění podání bylo provedeno až po jejím uplynutí. Okamžik doplnění podání by byl z hlediska zachování procesní lhůty k podání naopak významný tehdy, jestliže by podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu bylo doplněno až po stanovené třídní lhůtě, neboť v takovém případě by se k podání učiněnému uvedeným způsobem – jak vyplývá z ustanovení § 42 odst. 1 věty druhé OSŘ - nepřihlíželo a procesní lhůta k podání by byla dodržena jen za podmínky, že doplnění podání by bylo učiněno u soudu (popřípadě podáno u provozovatele poštovních služeb nebo odevzdáno jinému orgánu, který má povinnost je doručit) v době, kdy procesní lhůta ještě běžela.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 2918/2015, ze dne 28.4.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně R. D., zastoupené Mgr. V.B., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému Ž. M., o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů, o žalobě pro zmatečnost podané žalobkyní proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2012 č. j. 28 Co 497/2011-1121, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 28 Co 497/2011, o dovolání žalobkyně proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. října 2014 č. j. 4 Co 160/2014-1217, tak, že usnesení vrchního soudu a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. května 2014 č. j. 28 Co 497/2011-1196 se zrušují a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1075a odmítl žalobu na obnovu řízení podanou žalobkyní dne 9. 3. 2011 proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne

14. 2. 2007 č. j. 8 C 8/93-837 opravenému usnesením ze dne 23. 7. 2007 č. j. 8 C 8/93-855 a rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008 č. j. 28 Co 389/2007-943 opravenému usnesením ze dne 15. 4. 2008 č. j. 28 Co 389/2007-955, jimiž bylo rozhodnuto o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví účastníků, a rozhodl, že po právní moci usnesení bude žalobkyni vrácen soudní poplatek ve výši 300 Kč a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odvolání žalobkyně proti tomuto usnesení obvodního soudu Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. 9. 2012 č. j. 28 Co 497/2011-1121 odmítl. Dospěl k závěru, že odvolání bylo podáno opožděně, neboť k elektronickému podání bez „elektronického podpisu“, kterým žalobkyně podala dne 10. 8. 2011 odvolání, nelze přihlížet, protože žalobkyně neprokázala, že by je v zákonem stanovené lhůtě tří dnů doplnila zasláním jeho originálu; podací lístek, z něhož vyplývá, že zástupkyně žalobkyně JUDr. Helena Šnajdrová podala dne 12. 8. 2011 u pošty Praha 23 doporučenou zásilku adresovanou Obvodnímu soudu pro Prahu 4, „neprokuje, v jaké věci byla doporučená zásilka zaslána, a ve spise podání založeno nebylo“.

Proti tomuto usnesení městského soudu podala žalobkyně dne 16. 11. 2012 u Městského soudu v Praze žalobu pro zmatečnost. Žalobu zdůvodnila zejména tím, že dne 10. 8. 2011 bylo Obvodnímu soudu pro Prahu 4 zasláno e-mailem podání označené jako „odvolání proti usnesení o odmítnutí žaloby o obnovu řízení vydanému Obvodním soudem pro Prahu 4 dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1045 (správně 1075a)“, že podacím lístkem č. RR686314773CZ prokázala, že dne 12. 8. 2011 podala její tehdejší zástupkyně advokátka JUDr. Helena Šnajdrová zásilku adresovanou Obvodnímu soudu pro Prahu 4, jejímž obsahem bylo uvedené odvolání, které bylo vytištěno oboustranně, ve trojím vyhotovení, a že skutečnost, že toto podání „nebylo soudem dohledáno, respektive, že není založeno ve spise“, nemůže jít k její tíži. Má za to, že na odvolání proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1045 podané elektronicky dne 10. 8. 2011 je nutno pohlížet jako na „řádně ve třídní lhůtě doplněné předložením jeho originálu“.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 15. 5. 2014 č. j. 28 Co 497/2011-1196 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1075a doručenému žalobkyni (její zástupkyni) dne 26. 7. 2011 bylo doručeno soudu prvního stupně elektronickou poštou dne 10. 8. 2011, který byl posledním dnem odvolací lhůty, je nerozhodné, kdy po tomto datu bylo odvolání doplněno jeho originálem nebo písemností stejného znění, neboť i kdyby bylo odvolání žalobkyně doplněno podle předloženého podacího lístku dne 12. 8. 2011, stalo by se tak až po uplynutí odvolací lhůty, která skončila dne 10. 8. 2011; pro zachování včasnosti odvolací lhůty „se totiž vyžaduje, aby doplnění odvolání originálem nebo podáním shodného znění bylo zasláno do konce odvolací lhůty“.

K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 16. 10. 2014 j. 4 Co 160/2014-1217 potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Uvedl, že odvolání žalobkyně bez „elektronicky ověřeného podpisu“ bylo doručeno soudu prvního stupně dne 10. 8. 2011 (poslední den odvolací lhůty) a že „žalobkyni však již nebylo prokázáno“, že by v zákonné procesní lhůtě tří dnů byl soudu doručen originál odvolání, a shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že pokud žalobkyně předala k poštovní přepravě zásilku adresovanou Obvodnímu soudu pro Prahu 4 dne 12. 8. 2011, je nerozhodné, zda tato zásilka obsahovala originál odvolání či nikoliv, neboť tak bylo učiněno až po uplynutí lhůty k odvolání.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání. Nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně by bylo podáno včas tehdy, kdyby originál telefaxového (elektronického) podání byl podán u soudu (u provozovatele poštovních služeb nebo u jiného orgánu, který má povinnost je doručit) v době, kdy odvolací lhůta ještě běžela, a

že je nerozhodné, zda zásilka adresovaná Obvodnímu soudu pro Prahu 4 a předaná k poštovní přepravě dne 12. 8. 2011 obsahovala originál odvolání či nikoliv. Uvádí, že „nikde není uvedeno a z ničeho nevyplývá“, že by originál podání musel být na poštu podán v době, kdy odvolací lhůta ještě běžela, a že naopak možnost podat podání elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu či faxem je v zákoně stanovena právě proto, aby podání mohlo být účastníkem učiněno ve lhůtě, přičemž následně je pak třeba takové podání (a to i po odvolací lhůtě) doplnit originálem ve lhůtě tří dnů. Má za to, že její odvolání proti usnesení obvodního soudu o odmítnutí její žaloby na obnovu řízení bylo podáno včas, neboť bylo podáno v elektronické podobě dne 10. 8. 2011 a dne 12. 8. 2011 byl předán k poštovní přepravě jeho originál. Žalobkyně navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl, aby dovolací soud dovolání žalobkyně zamítl, neboť „právní posouzení soudů při řešení, zda byla dodržena lhůta pro odvolání, jsou jednotná“ a „vylučuje se tedy, že by napadené rozhodnutí záviselo na vyřešení otázky procesního práva“.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“), neboť řízení ve věci žaloby pro zmatečnost bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), a že jde o rozhodnutí, proti kterému je dovolání přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť napadené usnesení závisí na vyřešení otázky procesního práva [výkladu ustanovení § 42 odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 8. 2011 (dále jen „OSŘ“), podle něhož je třeba posuzovat elektronické podání žalobkyně ze dne 10. 8. 2011 obsahující její odvolání proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1075a], která dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání žalobkyně je opodstatněné.

Žaloba pro zmatečnost představuje mimořádný opravný prostředek, který slouží k tomu, aby mohla být zrušena pravomocná rozhodnutí soudu, která trpí takovými vadami, jež představují porušení základních principů ovládajících řízení před soudem, popřípadě je takovými vadami postiženo řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo (zmatečností), jestliže je nejen v zájmu účastníků, ale i ve veřejném zájmu, aby taková pravomocná rozhodnutí byla odklizená, bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou věcně správná.

Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání [srov. § 229 odst. 4 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (srov. čl. II bod 6 zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony)]. Důvodem žaloby pro zmatečnost podané proti takovému rozhodnutí je skutkově nebo právně chybný (v rozporu se zákonem učiněný) závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto.

Podle ustanovení § 42 odst. 1 OSŘ podání je možno učinit písemně nebo ústně. Písemné podání se činí v „listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě, telegraficky nebo telefaxem“. Ústní podání se činí do protokolu. Ústně do protokolu je možno podání učinit, jde-li o návrh na zahájení řízení o povolení uzavřít manželství, o určení a popření rodičovství, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, o osvojení a řízení, které lze zahájit i bez návrhu, a návrhy na výkon rozhodnutí v těchto řízeních vydaných.

Podle ustanovení § 42 odst. 3 OSŘ podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.

V případě podání v elektronické podobě opatřeného uznávaným elektronickým podpisem [tj. zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb (srov. § 40b odst. 3 OSŘ)] se doplnění podání podle ustanovení § 42 odst. 3 OSŘ nevyžaduje (srov. § 42 odst. 5 OSŘ).

Podání představuje v občanském soudním řízení procesní úkon, který účastník činí (a adresuje soudu) v době, kdy není v přímém styku se soudem v rámci jednání, přípravného jednání nebo jiného soudního roku. Za podání se pokládá každý projev vůle účastníka adresovaný soudu, ledaže by bylo z jeho obsahu nepochybné, že nesměřuje k uplatnění procesních práv, ke splnění procesních povinností a ani k jiným procesním následkům, jež jsou s takovým projevem vůle spojeny. Podání patří k procesním úkonům, které nelze učinit jakoukoliv (libovolnou) formou. Z hlediska formy může účastník podání učinit – jak vyplývá z ustanovení § 42 odst. 1 OSŘ - písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky prostřednictvím veřejné datové sítě. O písemné podání jde také tehdy, bylo-li učiněno pomocí telegrafu nebo telefaxu.

Podání učiněné písemně a podání provedené v elektronické podobě, opatřené uznávaným elektronickým podpisem, mají bez dalšího procesní účinky, jakmile byla doručena nebo jinak došla soudu. Stejně účinky jako elektronické podání opatřené uznávaným elektronickým podpisem má elektronické podání učiněné prostřednictvím datové schránky (§ 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), lze-li nepochybně stanovit, kdo (která osoba) takové podání učinil. Podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě, které není opatřeno uznávaným elektronickým podpisem a které obsahuje návrh ve věci samé (žalobu, zpětvzetí žaloby, změnu žaloby, odvolání, dovolání apod.), musí být – má-li mít sledované procesní účinky – doplněno ve lhůtě tří dnů písemným podáním (jde-li o telegrafické podání), předložením jeho originálu nebo písemného podání shodného znění (jde-li o podání učiněné telefaxem) anebo předložením písemného podání shodného znění (jedná-li se o podání v elektronické podobě, které není opatřeno uznávaným elektronickým podpisem); potřebné doplnění podání lze také provést podáním v elektronické podobě opatřeným uznávaným elektronickým podpisem nebo učiněným prostřednictvím datové schránky. Lhůta tří dnů je zákonnou procesní lhůtou a nelze ji prodloužit; k dodržení lhůty postačí, je-li doplnění podáno poslední den lhůty u provozovatele poštovních služeb nebo odevzdáno jinému orgánu, který má povinnost je doručit (srov. § 57 odst. 3 OSŘ). Je-li podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu v této lhůtě stanoveným způsobem doplněno, nastávají jeho účinky okamžikem, kdy došlo soudu (nikoli tedy až okamžikem jeho doplnění). Případná procesní lhůta k podání je proto zachována, jestliže podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu a doplněné stanoveným způsobem ve lhůtě tří dnů došlo soudu nejpozději posledního dne procesní lhůty stanovené k podání, aniž by bylo významné, že doplnění podání bylo provedeno až po jejím uplynutí. Okamžik doplnění podání by byl z hlediska zachování procesní lhůty k podání naopak významný tehdy, jestliže by podání učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu bylo doplněno až po stanovené třídenní lhůtě, neboť v takovém případě by se k podání učiněnému uvedeným způsobem – jak vyplývá z ustanovení § 42 odst. 1 věty druhé OSŘ - nepřihlíželo a procesní lhůta k podání by byla dodržena jen za podmínky, že doplnění podání by bylo učiněno u soudu (popřípadě podáno u provozovatele poštovních služeb nebo odevzdáno jinému orgánu, který má povinnost je doručit) v době, kdy

procesní lhůta ještě běžela.

V projednávané věci podala žalobkyně - jak vyplývá z obsahu spisu - odvolání proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 13. 7. 2011 č. j. 8 C 8/93-1075a, které bylo dne 26. 7. 2011 doručeno její zástupkyni, podáním v elektronické podobě, které nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, dne 10. 8. 2011, tj. posledního dne odvolací lhůty. Protože účinky tohoto podání by nastaly a odvolání žalobkyně by bylo podáno včas - jak vyplývá z výše uvedeného - jen v případě jeho doplnění předložením písemného podání shodného znění (popřípadě podáním v elektronické podobě opatřeným uznávaným elektronickým podpisem nebo učiněným prostřednictvím datové schránky) ve lhůtě tří dnů (aniž by bylo významné, zda doplnění podání bylo provedeno ještě před uplynutím odvolací lhůty, nebo až po jejím uplynutí), měly se soudy v řízení o žalobě pro zmatečnost podané proti usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí odvolání žalobkyně pro opožděnost zabývat jejím tvrzením, že dne 12. 8. 2011 podala její tehdejší zástupkyně, advokátka JUDr. Helena Šnajdrová, u provozovatele poštovních služeb zásilku adresovanou Obvodnímu soudu pro Prahu 4, jejímž obsahem bylo písemné odvolání shodného znění. Vzhledem k tomu, že se soudy tímto tvrzením (které žalobkyně prokazovala podacím lístkem) - vedeny nesprávným právním názorem, že odvolání podané v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu musí být doplněno předložením písemného podání shodného znění ještě před uplynutím odvolací lhůty - nezabývaly, nemůže jejich závěr o neopodstatněnosti žaloby pro zmatečnost (zatím) obstát.

Z uvedeného vyplývá, že napadené usnesení odvolacího soudu není správné. Protože nejsou podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání a ani pro změnu usnesení odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky toto usnesení zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky rovněž toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně (Městskému soudu v Praze) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)